

מסורת הש"ס

(א) ת"כ אחרי פרק י' הלכה ד, **(ב)** [לקמן ק"א]; **(ג)** [שם]; **(ד)** חולין ק"א, פ"ט, ט"ט; **(ה)** קידושין מג, ו **(ו)** ת"כ שם ה"א כ"ה"ג, **(ז)** [לקמן ק"א]; **(ח)** קידושין מג.

גליון הש"ס

גם' מביעו ליה לשנים שתעלו, ע"י תפלת שור הלכות שמיטה, ס"ז כ ט"ק (ככ) [ננ]:

ליקוטים

המעלה לחיותם פגור. מלשון הגמרא מעלה הדרוט פטור, נראה דרוקא בפרש' להרוט, ובסתמא חיוב דסתמא ויסתם קאי, ומלשון הרי"מ ומסתם לישנו עד שיחזקין לשם, וגם אינו מביא כלל להלשון להרוט, משמע דרוקא בפרש' לשם אבל סתמא פטור. וצ"ב ברוך זה. ומצד הסברא נראה דסתמא פטור דסתמא בחוץ לאו לשמה קאי דהיא עבודה (פסולה) ולמה נאמר דסתמא בשהה. ולשון השר"י צ"ע. (מנח"מ ת"י מ"ט) מביעו ליה לשנים שתעלו. (ש"ע י"ד סי' ב' ס"ח, וזו הכשר והפסול חוספסתא במשרה בהיטב אהת, לא מביעיא אם על אהר סכינו בירו וכל אהר שוחט כר אלא אפילו אוהזין שניהם בסכין א' ושוחטין, כיין דכח שניהם שהביאה חוספסתא כמשרה בהיטב אי ידי הכשר דלא פסק בהו עד גמר השחיטה. וכ"פ הי"ש"י ופר"ח. ודאי חייב שניה בי א"ו דבמשרה באוזנין בסכין אחת. ועיניו בחי' ד"ח והלכא דאתחיל גי' לחודיה כו' אבל מסייד דדאי אין בו ממש בכ"ל. וי"ל דלא קרי מסייד כי א"ו כשהמסייע אינו יכול כדמשמע בגמ' בשב' ברוך צ"ג וכפרשי"י וז"ל שם בהדיא ד"ה אין בו, ובהא כו"ע מורים דאין בו ממש אבל בשיכול שחיטת שניהם מקרי ולא מסייע. ואומר אני אה"צ דמשמע שם דב' שפגורא אי"ג כולא קעביד והאי כולא קעביד מוצטרקין קרא לפטור י"ג מעששו אין ראה להקל כאן ומצינו מכתבת להטות דהא ר' שמעון קאמר לה חתם ולשיטתה סד"ל לפטורא גבי שבח, ועלולם אי לפטורא לאו קרא כל חד כולה קעביד, מ"מ אין ראה להקל כאן ומצינו חזית דאולה בתר שחיטת משרה אינא לחומרא. עוד י"ל דלעולם כל חד לאו כולה קעביד, ושבת שאני קרא כל חד חריב אפילו אין כל המלאכה נעשית על ידו משום דאשחכח במשכן כו"ג כמ"ש הח"ס"ש שם ד"ה בעשותה, ובמ"י פ"ד מה' וצדח כתיב דעמנא להכורז' י בני אדם כי מקולות דפטורי' בבת אחת מקרא דכל נפש. ועיין מנהדרין דף ע"ה, בבב"ק דף י"ג איכא חיי' לישני בכה"ג שבו שור שחףן בחירו לכוור אי כל חד כולה הויקא עבדי ע"ש עד אחר שור ושור פסולי' הוקרדישם שגגורו כר' ובחפתו' שם (מנחות שור כ"י ס"ק י"ב ע"ש ע"ה):

השוחט והמעלה

ראש יונה. של עולת העוף והעלו בחוץ: מלח אי פריש מזוה לחזור ולמולכו כדכתיב (ויקרא ז) ולא תשנית מלח צרית: **שעם הכושר**. ליקרב בפנים: **שכן קדש מקבלו**. אע"פ שהוליאו אם חזר והכניסו והעלהו לא ירד כדאמרן בהמוצח מקדש (לעיל דף ע"ז פ"ד).

כו' **: שחיטתם לילה איכא צניייהו**. לרצי

שחטו צהמה צלילה צפנים והעלה בחוץ פטור שלא היתה לה שעת הכושר דבשחיטתה נפסלה לר"א חייב שהרי הקדש מקבלו שאם עלה לא ירד: **רצה אמר קבלה כצלי חול איכא צניייהו**. שעת הכושר ליכא קדש מקבלו איכא דכל שפסולו בקדש הקדש מקבלו: **כל היכא דנטמא גופו של זה ואח"כ נטמא הכשר**. ואפילו ע"י אחרים מודה ר' יוסי הגלילי דחייב כדאמרן מנה לי על ידו מנה לי ע"י אחרים דנטמא דר' יוסי משום דלאין איסור חל על איסור הוא י' וכאן איסור טומאת הגוף קודם: **כי פליגי בשנטמא צשר**. תחילה ונאסר על זה משום טומאת צשר שאין חייבין עליו מטאת י' ובי הדר נטמא הגוף אית ליה לר' יוסי אין איסור טומאת הגוף חל על איסור זה ואע"ג דאיסור כולל הוא דאיכא לנימר דמיוו דמיתסר צשר חמיכות טהורות משום טומאת הגוף נתסר נמי צהך לא אמרינן האי מיגו הלכך אין ראהי מטמא שאכל את הטהור לכאן דהתם טומאת הגוף קדים: **ורצנן סברי אמרינן מגו**. ואיסור כולל חל על איסור אחר דהא דאמרינן אין איסור חל על איסור צאיסורי דעלמא קאמרינן: **גמי דלא אמרינן מגו לחול איסור על איסור ואפילו הוא כולל מיהו גמי מילי היכא דשנייהן שזין אכל הכא י'ו** יתיי טומאת הגוף דחמירא ותיחול ככולל על טומאת צשר דקילא דהכי אמרינן בשחיטת חולין צפרק גיד הנשה (דף ק"א) דרצי **יוסי הגלילי** לית ליה איסור חל על איסור אפילו ע"י כולל וצאיסור חמור אית ליה איסור חל על איסור כשהוא עולה לאוקימנא כרצי יוסי הגלילי דקתיי חייב שמים: **מתנ"י השוחט**. קדמים בחוץ לאכילת הדיוט חייב: **והמעלה להדיוט פטור**. משום העלאת חוץ וחייב משום עובד עבודת כוכבים ואם הזיד צעזודת כוכבים ושגג צהעלאת חוץ אינו מביא על שגגתו מטאת. וטעמא מפרש בגמ': **שנים שאחוו**. צגמרא מפרש לה: **פעלה**. וגודע לו וחזר והעלה מאותה צהמה עלמנה. וצגמרא מפרש פלוגמתייהו: **שיעלה לראש המוצח**. שיענה מוצח לשם כך ויעלה. וטעמא מפרש צגמרא: **גב' דכתיב לה'**. ואל פתח אהל מועד לא יציאנו לעשות אותו לה' (ויקרא יז) מכלל

דבעושה לשם הכתוב מדבר: **בשחיטת חוץ נמי כתיב**. (שם) ואל פתח אהל מועד לא יציאו להקריב קרבן לה': **איש**. להציא איש ששחט לאיש: **בשחיטתה לא מניית לנידרש** איש איש לחייב שנים דהא

פרק שלשה עשר זבחים

שחיטת י"צה איכא בינייהו. לכאורה רצי ורצי אלעזר צר"ש סברי כר"ש דאמר צפרק המוצח מקדש (לעיל דף ע"ז פ"ד) נשחטה צלילה אם עלתה לא תרד דהשתא קדש מקבלו ולא היתה לו שעת הכושר אבל לרצי יהודה דאמר אם עלתה תרד צין לרצי צין

לרצי אלעזר צר"ש שחט צלילה צפנים והעלה בחוץ לא מצעיא (ליה) לרצי יוסי הגלילי דפטור אלא אפילו לרצנן נמי פטור כדמוכח צסוף פירקין (לקמן ק"א): גצי הא דתנן ר"ש אומר כל שחייבין עליו בחוץ חייבין על כיוצא בו צפנים שהעלה בחוץ ומפרש ועירי גופיה שחיטת צהמה צלילה איכא צניייהו וה"ק השוחט צהמה צלילה צפנים והעלה בחוץ פטור פירוש דאין מתקבל צפנים כר' יהודה דאמר אם עלה (לא) ירד שחט בחוץ והעלה בחוץ חייב אלמא דאפילו לרצנן דמחייבי שוחט בחוץ ומעלה בחוץ מודו צשוחט צלילה צפנים ומעלה בחוץ דפטור לר' יהודה וקצת מימה ועירי ורצה אמאי נקטי הכא שחיטת לילה וקבלה כצלי חול דהיינו כמו נשפך דמה דלא הוי אלא לר"ש דלרצי יהודה תרוייהו ירדו הוי חול לנימר איכא צניייהו שחטתה חוץ למונו וחוץ למקומו דלכ"ל עלמא לא ירד דהיי קדש מקבלו ולא היתה לו שעת הכושר ושמתא אגב דנקטי רצה וועירי צסוף פירקין (שם) גצי פלוגתא דר"ש ורצנן שחיטת לילה וקבלה כצלי חול נקטי נמי הכא וצריך לדקדק לר' יהודה דאמר (לעיל דף ע"ד פ"ד) צילא דמה אם עלה ירד הרי וצ"ק קדש דמים בחוץ דחייב אע"ג דאין קדש מקבלו ושמתא לרצי יהודה לא היה חייב והא דדרשטין מקרא לרבות הווצק דלמא צשוחטי חוץ ולא צשוחטי פנים מיידי דהוה אשחיטת לילה צסוף פירקין אכל לרצי יוסי הגלילי אליצא דרצי יהודה ודאי לא משכחת לה וצ"ק בחוץ דחייב ועוד נראה דאין דמיפטור לר' יהודה משום דאין קדש מקבלו היינו כשאין קדש מקבלו ממחמת פסול אחר מלצד פסול זה שילא לחוץ והעלהו וימתא נמי דמתני' ממיצי הקומץ והצבונה והקטרות ומנחת כהנים שהעלן בחוץ אף על גב דאמרינן צריש המוצח (לעיל דף ע"א):

דמנחות לר"י הגלילי ירדו וכן נקטים הצאים עם הוצח דאמרינן לרצני כולן ירדו וצרייתא דצסמון (דף קט:). דמצי פסולין לא חשיב נשחטה צלילה ונשפך דמה שמע מינה לרצי יהודה היא ולא ממייצי י'ו) אהני משום דירדו ואפילו הכי ממייב אקומץ ומנחת נקטים וניסוך היין והמים והיינו טעמא דפרטישית וקצת קשה לרצני יהודה אין ממייצב מנה ששהיב ר' אלעזר צר"ש תחת ר"י הגלילי דאכתי תיקשי ליה אף הקומץ פננים והעלה בחוץ כיון שהוליאו פסלו: **רבנן סברי** מיוגו. צאיסור כולל פליגי דמפרש צסוף גיד הנשה (חולין דף ק"א):

ליה אף הקומץ פננים והעלה בחוץ כיון שהוליאו פסלו: **רבנן סברי** מיוגו. צאיסור כולל פליגי דמפרש צסוף גיד הנשה (חולין דף ק"א):

כסיד **הפוא**. וקא סלקא דעתך ונכרת הווא (שם):

עין משפט ונר מצווה

יט א ב מ מ"י פרק יז מהלכות מעשי"ק הלכה ז' וע"ש

בבב"ז וצ"כ מ":

ב ג מ"י פ"ח מהל' מעשי"ק הלכה טו:

כא ד מ"י פי"ט שם הלכה א':

כב ה מ"י שם הלכה יז' ופ"ח הלכה טו:

כג ו מ"י פי"ט שם הלכה יז':

כד ז מ"י שם הל' י"ח ע"י כ"מ:

כה ח מ"י שם הלכה א':

תורה אור השלם

- ↑ וּאֵל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא יִצְיָאוּ לַעֲשׂוֹת שׁוּר אוֹ כִּבְשׁ אוֹ עֵז וְגִבְרֹת לְאִשִׁי הַדְּוָא תַּעֲשׂוּן. וְיִקְרָא יוֹ, ט.
- ↑ וּאֵל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא יִצְיָאוּ, לְהִקְרִיב קִרְבָּן לַיהוָה לְפָנֶיךָ מִשְׁכַּן יְהוָה דָּם יִשְׁחָב לְאִשִׁי הַדְּוָא דָּם שִׁפְךָ וְגִבְרֹת לְאִשִׁי הַדְּוָא מִקְרָב עַמּוֹ. וְיִקְרָא יוֹ, ד.
- ↑ אִישׁ אִשׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל יִאָּשֵׁר וַיְחַטֵּה שׁוּר אוֹ כִּבְשׁ אוֹ עֵז בַּמִּזְבֵּחַ אוֹ אָשֵׁר וַיִּשְׁחָט מִחוּץ לַמִּזְבֵּחַ. וְיִקְרָא יוֹ, ג.
- ↑ וּאֵלֶּיךָ תֹּאמַר אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וְגַם הָרֹב אָשֵׁר יָגִיד בַּתּוֹכָם אָשֵׁר יַעֲלֶה עִלְיָה אוֹ אֶבֶן אוֹ יָבֵד. וְיִקְרָא יוֹ, ח.

מוסף רש"י

ובלוח. דכתיבי וכל קרנן מנתק מלמל מלמל וואמר צבוקמן רבב (מנחות כ"א) בני מקומות המלח מנויה נלשמת המלח ועל בני הכנס וצבוק מנחת (ע"ל ס"ו):
וואחר כך נטמא בשר. דמתנא שאל סטור וטמאהו צנמנע, שקדמה טומאת גופו לטומאת קדש, מודה מודה ר' יוסי דמצי, דכיון דלאימני גופיה אימטר קדש זה צאיסור כתיב וכי הדר וזעימני צשר איסור כתיב לטומאת הגוף לא פקעה: כי פליגי בשנטמא בשר. מתנא ונאסר על כהנים עלא ועל גבי העלמא וצבאך אשך ונ' ונ', רצנן אית ליה איסור חל על איסור ע"י כולל והאי איסור טומאת הגוף כולל הוא, דכולל טהורות שהיו מומרות לו והטמאות שהיו אסומות לו, ומינה חייבן אטהויות חילי נמי אטמאות ויש ספן איסור כולל:
תיירי כטומאת הגוף דחמירא ומנחמא קדמיה ודמייה הוא מנחת פסול אחר מלצד פסול זה שילא לחוץ והעלהו וימתא נמי דמתני' ממיצי הקומץ והצבונה והקטרות ומנחת כהנים שהעלן בחוץ אף על גב דאמרינן צריש המוצח (לעיל דף ע"א):

שינויי נוסחאות

[א] צש"מ נוסף ואז דילמא לא שגא:
[ב] צ"ל שבח היתה (כתה"י (ש"ס):
[ג] תיבת חוץ נמחק (ש"ס):
[ד] ג"ל בחוץ (פ"ד"י):
[ה] בחוץ ומעלה בחוץ שאין (כתה"י (ש"ס):
[ו] תיבת טומאת נמחק (כתה"י (ש"ס):
[ז] ג"ל שכן קדמה טומאת הגוף (כ"ה ב' ו'ק ובע"ז בפ"ד"ז):
[ח] ג"ל החייב דאיסור כרת קדים כי פליגי (חולין ק"א ע"א):
[ט] יוסי הגלילי רוב כתה"י (ש"ס):
[י] והעליוהו (כתה"י (ש"ס):
[יא] צ"ל וחד (ש"ס).
בדוב כתיב"י למא חד והעליוהו ע"י עלייה ועלייה (כתה"י (ש"ס):
[כ] וילגא חסופו צגגנה מיבת חטאת צש"מ]:
[א] הווא מביעי ליה (כתה"י (ש"ס):
[ב] לשנים שאחוו באבר והעליוהו שחיביין (כתה"י, פ"רי"ד, ש"מ, תו"י"ס):
[ג] הווא, הווא מביעי לר"ל (ש"ס):

^[1] ג"ל כרת (כ"ה"י (ש"ס):
[ד] הכא שאין שניהם שזיין חתיב כ"ו (צ"כ):
[ה] דצ"ו מחייבא: